

oude kerk

rode raam-gesprek

Over de Oude Kerk

Oude Kerk is een Rijksmonument en plek voor hedendaagse kunst in het oudste gebouw van Amsterdam. In een programma dat bestaat uit kunstprojecten, concerten, performances en andere activiteiten gaan kunst en muziek een relatie aan met het erfgoed. De werken die kunstenaars in de Oude Kerk presenteren, verkennen de akoestiek van het gebouw, spelen met de perceptie van de ruimte of belichten verhalen uit de eeuwenoude geschiedenis van de plek op nieuwe manieren.

Publieksprogramma
Zat 9 juli, 20:00: Monuments #8: Thomas Ospital
Vri 2 sept, 8:00: Silence #38: Fuensanta Méndez

Rode raam-gesprek, 21 juni 2022
Maarten Doorman

Hoe vormt kunst de aanleiding voor een maatschappelijk gesprek of debat? In 2018 leidde de plaatsing van een rood glas-in-lood raam in één van de kapellen van de Oude Kerk tot een felle maatschappelijke discussie en een jaren durend juridisch conflict. De commotie rond het werk Anastasis van kunstenaar Giorgio Andreotta Calò riep de vraag op hoe hedendaagse kunst past in een eeuwenoud monument. Sindsdien praten we jaarlijks, op de langste dag van het jaar, over de relatie tussen erfgoed en kunst. Deze editie gaat filosoof en schrijver Maarten Doorman erover in gesprek met curator van de Oude Kerk, Marianna van der Zwaag.

Heilig Grafkapel en *Anastasis*

In 1515 werd aan de noordzijde van de Oude Kerk een nieuwe kapel gebouwd, naar het voorbeeld van de Heilig Grafkerk in Jeruzalem. Onder het vandaag nog bestaande baldakijn (een gedecoreerd tussenplafond) zou zich een beeldengroep hebben bevonden die de kruisafname van Christus voorstelde. De ribstructuur van de ramen is op een schuine manier naar het westen afgewerkt. In een tijd dat de huizen langs de noordkant van de kerk nog niet waren gebouwd, zorgde deze oplossing voor binnenvallend licht tijdens de zonsondergang. Op dat moment van de dag werd de beeldengroep kortstondig verlicht. Het einde van de dag en het neergaan van de zon verwezen zo metaforisch naar de dood en herrijzenis van Christus.

In 2018 werd het sobere, niet-historische glasraam (een reconstructie uit 1959) vervangen door *Anastasis*, een rood glas-in-lood raam. De lege ruimte in de kapel in de Oude Kerk wordt door het rode licht geaccentueerd, zoals in katholieke kerken vaak een rode godslamp aanwezig is als verwijzing naar Christus. Calò's installatie vormt zo een symbolische interventie die onder meer refereert aan de katholieke oorsprong van de kapel en de Oude Kerk.

Voor het Heilig Graf als locatie voor het werk is gekozen omdat de ruimte dé plek is die de overgang van een Rooms Katholieke kerk naar Protestantse kerk laat zien. Herkenbaar is de overgang van de bouwstijl van de laat-gotiek naar de vroege Renaissance (letterlijk: Wedergeboorte). De geveltop van het Heilig Graf aan de buitenzijde is zelfs één van de vroegste voorbeelden van de renaissance in Noord-Nederlandse bouwkunst. Waar het Noorderportaal met zijn spitse vorm laat Gotisch is, heeft het Heilig Graf kenmerken van de vroege Renaissance stijl met een ronde geveltop.

Spreker

Maarten Doorman is schrijver en filosoof. Hij doceert cultuurfilosofie aan de Universiteit van Maastricht en is bijzonder hoogleraar historische cultuur van Duitsland aan de Vrije Universiteit Amsterdam en medewerker van NRC-Handelsblad. In zijn lezing *Van wie is de geschiedenis?* bespreekt hij verschillende hedendaagse voorbeelden van de relatie tussen kunst en erfgoed.

Programma

- 18:15 welkom directeur Mariette Dölle
- 18:20 inleiding curator Marianna van der Zwaag
- 18:25 lezing Maarten Doorman
- 18.50 gesprek Maarten Doorman en Marianna van der Zwaag
- 19.10 vragen publiek
- 19.30 einde programma